

Forum myśli politycznej i prawnej

„Społeczeństwo obywatelskie – między teorią a *praxis*”

Towarzystwo Naukowe Płockie, 30 czerwca 2020 r.

1. Założenia podstawowe

Istotą projektu jest zapoczątkowanie i coroczna kontynuacja spotkań naukowych specjalistów z zakresu doktryn polityczno-prawnych. Celem symposium jest prowadzenie wieloaspektowych i komparatystycznych badań międzyuniwersyteckich. Doświadczenie uczy, że szeroko zarysowane tematy konferencji naukowych pozwalają wprawdzie na prezentację i wysłuchanie wielu interesujących referatów, lecz stosunkowo duża liczba wystąpień – najczęściej wygłaszanych równocześnie, w kilku panelach – połączona z ich wyjątkowo zróżnicowanymi merytorycznie tematami, nie daje możliwości przeprowadzenia rozbudowanej i konkluzywnej dyskusji. Proponowana formuła cyklicznych sympozjów, ma w swoim założeniu stanowić uzupełnienie klasycznych konferencji, w szczególności poprzez położenie większego nacisku na debatę i twórczą wymianę poglądów w obszarze stanowiącym główny przedmiot „Forum”. Umożliwi to uczestnikom doskonalenie argumentacji dyskursu akademickiego, *stricte* związanego ze specyfiką i metodologią doktryn politycznych i prawnych. Osią prowadzonej dyskusji będą wybrane teksty klasyków myśli politycznej i prawnej dotyczące głównego tematu symposium, na podstawie których uczestnicy będą mieli możliwość prezentacji własnego stanowiska, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznych konotacji przedmiotu obrad.

Do głównych założeń „Forum myśli politycznej i prawnej” należy zaliczyć:

- Zbudowanie stałej niesformalizowanej formuły dyskusji i wymiany poglądów środowiska badaczy zajmujących się doktrynami politycznymi i prawnymi.
- Kompleksowe omówienie problemu będącego głównym tematem „Forum”, zmierzające do wypracowania wspólnego stanowiska w zakresie problematyki przewodniej symposium wraz z nakreśleniem przyszłych problemów badawczych. Łączy się to także z opracowaniem monografii poświęconej przedmiotowi obrad oraz publikacją sprawozdania dokumentującego przebieg przeprowadzonej dyskusji.
- Wypracowanie wspólnej metodologii prowadzenia badań z zakresu nauki przedmiotu. Różnorodność stanowisk tłumaczących cel badań naszego przedmiotu oraz wynikającą z tego wielość orientacji badawczych, wskazuje na brak wypracowania jednorodnej i uporządkowanej metody badawczej. Stan taki nie jest jednak efektem chaotycznego sposobu uprawiania dyscypliny naukowej przez uczonych reprezentujących różne ośrodki akademickie, lecz spowodowany jest interdyscyplinarnym charakterem przedmiotu badań. Wynika to z wyjątkowo szerokiego

i otwartego katalogu źródeł oraz podejmowanej problematyki, do analizy której stosuje się *lege artis* odmienne konstrukcje metodologiczne.

- Integrację środowiska przedstawicieli przedmiotu doktryn politycznych i prawnych, którego status – w dobie prowadzonych reform szkolnictwa wyższego w Polsce – podlega ograniczaniu i marginalizacji. Niezbędne jest zatem wypracowanie i umocnienie własnej tożsamości naukowej. Nasza dyscyplina bowiem, nie ma ani charakteru nauki dogmatycznej, ani – z całą pewnością – nie może być wyłącznie zaliczana do różnorodnych dziedzin historii prawa, lecz ma swój wyjątkowy, interdyscyplinarny charakter teoretyczno-prawny.
- Znalezienie płaszczyzny pozwalającej połączyć badania dotyczące myśli politycznej i prawnej z konkretnymi problemami współczesności, prowadzącej do ugruntowania pozycji doktryn polityczno-prawnych wśród dyscyplin akademickich a przez to budowanie pozytywnego wizerunku i prestiżu naszej dyscypliny w środowisku akademickim.
- Osadzenie przedmiotu badań w kontekście normatywno-prawnym i obszarze *praxis*. W postępującej specjalizacji różnorodnych gałęzi prawa warunkiem rozwoju doktryn polityczno-prawnych, jako przedmiotu niezależnego, jest umiejscowienie prowadzonych analiz badawczych w odniesieniu do współcześnie obowiązujących regulacji prawnych. Postulujemy, aby niezależnie od prowadzonych badań o charakterze historyczno-porównawczym, politologiczno-empirycznym, czy też filozoficzno-teoretycznym, refleksja związana z uprawianiem naszej dyscypliny objęła swym zakresem również doktrynalną analizę przepisów normatywnych, polegającą na posłużeniu się aparatem pojęciowym i metodologią doktryn polityczno-prawnych w celu wydobywania z norm prawa pozytywnego wartości aksjologicznych związanych z określonymi nurtami politycznej refleksji. Tak prowadzone badania służą zatem nie tylko szerszemu zrozumieniu pochodzenia i ewolucji znaczenia podstawowych idei prawnych, lecz także pozwalają na osadzenie oraz interpretację norm prawnych w kontekście różnorodnych teorii politycznych, a także wyeksponowanie praktycznych konotacji dyscypliny.

2. Formuła spotkania

„Forum myśli politycznej i prawnej” ma stanowić coroczne, ogólnopolskie sympozjum naukowe poświęcone dyskusji i opracowaniu określonej problematyki. Zgłoszonym uczestnikom zostanie przesłany z wyprzedzeniem temat przewodni wraz ze wskazaniem kompilacji tekstów źródłowych, stanowiących punkt wyjścia dyskusji.

Uczestnikami sympozjum będą przede wszystkim badacze zajmujący się doktrynami politycznymi i prawnymi, a ponadto reprezentanci nauk z obszaru politologii, filozofii politycznej i innych dyscyplin naukowych, których zainteresowania badawcze koncertują się wokół problematyki stanowiącej przedmiot dyskusji. Ze względu na specyfikę planowanego sympozjum przewidujemy maksymalną liczbę uczestników do 30 osób.

Przyjęta koncepcja organizacji „Forum” jest podyktowana zarówno chęcią poszukiwania mniej formalnej konwencji spotkań naukowych, jak również potrzebą minimalizacji kosztów uczestnictwa. Świadomi trudności związanych z finansowaniem aktywności naukowej ze środków uniwersyteckich, jak i wysokości opłat wpisowych konferencji, organizatorzy będą dążyć do ograniczenia wysokości wpisowego (kwota wpisowa 100 zł). Ponadto, organizatorzy będą zmierzali do pozyskania sponsorów, partycypujących w kosztach organizacji „Forum”.

„Forum” odbędzie się 30 czerwca 2020 r., lecz w celu integracji naszego nielicznego środowiska naukowego istnieje możliwość skorzystania dzień wcześniej, jak i po odbyciu obrad z niedrogiemu (50 zł), lecz w pełni komfortowego noclegu w pokojach gościnnych Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku. Dodatkowo podczas sympozjum organizatorzy przewidują prezentację najstarszych i najbardziej wartościowych eksponatów ze zbiorów specjalnych Towarzystwa Naukowego Płockiego.

Zgłoszenia uczestnictwa w „Forum” będą przyjmowane do 20 kwietnia 2020 r. W marcu uczestnikom zostaną przesłane materiały źródłowe pod przyszłą debatę. Informacje dotyczące „Forum” będą udostępniane na stronie internetowej Towarzystwa Naukowego Płockiego www.tnp.org.pl. Wszelkie dodatkowe pytania prosimy kierować pod adres: forummyslipolitycznejprawnej@gmail.com.

3. Zastosowanie wyników badań

Pomimo, iż „Forum myśli politycznej i prawnej” w swoich założeniach nie ma charakteru prezentacji przygotowanych wcześniej referatów, organizatorzy planują, po uprzednim uzyskaniu akceptacji uczestników, publikację monografii dotyczącej przedmiotu obrad. Wskazane jest bowiem, aby najważniejsze aspekty omawianej problematyki znalazły trwały ślad wydawniczy. Organizatorzy biorą także pod uwagę rejestrację przebiegu obrad, dzięki czemu zostanie sporządzone i opublikowane sprawozdanie z przebiegu dyskusji podczas sympozjum. Zamierzona publikacja zawierać będzie także wybrane teksty źródłowe, udostępnione wcześniej uczestnikom dyskusji, co pozwoli na późniejsze wykorzystanie ich w procesie dydaktycznym.

4. Temat „Forum myśli politycznej i prawnej” – Płock, 30 czerwca 2020 r.

Pierwsze sympozjum zostanie poświęcone problematyce społeczeństwa obywatelskiego, którego konteksty znaczeniowe odnaleźć można w wielu różnorodnych nurtach politycznej refleksji. Wielowymiarowość znaczenia idei społeczeństwa obywatelskiego stanowi doskonały przedmiot dyskusji naukowej tym bardziej, że zachowuje ona swoją aktualność współcześnie. W literaturze przedmiotu szczególnie eksponowana jest interpretacja tegoż pojęcia charakterystyczna dla tradycji republikańskiej (m.in. Arystoteles, Ciceron, Machiavelli) oraz liberalnej (Locke, Tocqueville, Mill), chociaż nie sposób pominąć znaczenia idei społeczeństwa obywatelskiego, jakie funkcjonowało w Europie Środkowo-Wschodniej od lat 70. XX w. (Havel, Jan Paweł II), lub do którego odwołują się także współcześni

komunitarianie (Taylor). Organizatorzy pragną nie ograniczać jednak prowadzonej dyskusji tylko do kwestii teoretyczno-doktrynalnych, lecz planują poruszyć kwestie związane z praktycznym znaczeniem idei społeczeństwa obywatelskiego oraz regulacji prawnych odnoszących się do przedmiotowej kwestii.

5. Organizatorzy „Forum myśli politycznej i prawnej”

Organizatorami sympozjum są: Towarzystwo Naukowe Płockie i Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku. W 2020 r. przypada dwusetna rocznica powstania Towarzystwa Naukowego Płockiego (1820), najstarszej tego typu placówki obecnie działającej w Polsce, która może poszczycić się wyjątkowo bogatymi zbiorami starodruków, w tym inkunabułów. Siedziba TNP mieści się w piętnastowiecznej kamienicy położonej na czterdziestometrowym Wzgórzu Tumskim na skarpie wiślanej w pobliżu Bazyliki katedralnej p.w. Wniebowzięcia NMP, uznawanej za największą nekropolię piastowską, oraz wzniesionego na polecenie Kazimierza Wielkiego zamku książąt mazowieckich. Warto wspomnieć, że z miejscem planowanego „Forum” były związane tak wybitne postacie jak: Bolesław III Krzywousty, Gall Anonim, Paweł Włodkowic, Stanisław Małachowski, Ludwik Krzywicki, Władysław Broniewski i Tadeusz Mazowiecki. Planowane sympozjum będzie zatem doskonałą okazją do uświetnienia jubileuszu TNP oraz podkreślenia związków łączących przeszłość i współczesność.

Komitet Organizacyjny (w kolejności alfabetycznej):

1) Dr Olgierd Górecki (UŁ, TNP)	3) Dr Marcin Kazimierczuk (UWM, TNP)
2) Dr Rafał Kania (SWPW, TNP)	4) Dr Arkadiusz Lewandowski (MUP, TNP)

Rada Programowa (w kolejności alfabetycznej):

1) Dr hab. Iwona Barwicka Tylek (UJ)	8) Prof. zw. dr hab. Marek Maciejewski (UWr)
2) Prof. zw. dr hab. Adam Bosiacki (UW)	9) Prof. dr hab. Maciej Marszał (UWr)
3) Prof. dr hab. Maciej Chmieliński (UŁ)	10) Prof. zw. dr hab. Zbigniew Rau (UŁ)
4) Prof. dr hab. Krystyna Chojnicka (UJ)	11) Prof. zw. dr hab. Andrzej Sylwestrzak (EUHE)
5) Prof. zw. dr hab. Lech Dubel (UMCS)	12) Prof. dr hab. Tomasz Tulejski (UŁ)
6) Prof. zw. dr hab. Janusz Justyński (UMK)	13) Prof. dr hab. Grzegorz Radomski (UMK, TNP)
7) Prof. dr hab. Zbigniew Paweł Kruszewski (TNP, SWPW)	14) Prof. zw. dr hab. Dariusz Szpoper (AP)

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych